

پایان نامه‌ی کارشناسی ارشد در رشته‌ی حقوق - خصوصی

تأثیر الحاق ایران به موافقتنامه مادرید ۱۸۹۱ و پروتکل
مادرید ۱۹۸۹ در شکل دهی به نظام مالکیت صنعتی ایران

به وسیله‌ی
اردشیر معظمی

استاد راهنما
دکتر محمد علی خورسندیان

دی ماه ۱۳۸۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خدا

اظہارنامہ

اینجانب اردشیر معظمی دانشجوی رشته‌ی حقوق گرایش خصوصی دانشکده‌ی حقوق واحد بین الملل اظہار می‌کنم که این پایان نامه حاصل پژوهش خودم بوده و در جاهایی که از منابع دیگران استفاده کرده‌ام، نشانی دقیق و مشخصات کامل آن را نوشته‌ام. همچنین اظہار می‌کنم که تحقیق و موضوع پایان نامه‌ام تکراری نیست و تعهد می‌نمایم که بدون مجوز دانشگاه دستاوردهای آن را منتشر ننموده و یا در اختیار غیر قرار ندهم. کلیه حقوق این اثر مطابق با آیین نامه مالکیت فردی و معنوی متعلق به دانشگاه شیراز است.

نام و نام خانوادگی: اردشیر معظمی

تاریخ و امضاء: ۱۳۸۹/۳/۱۰

به نام خدا

تأثیر الحاق ایران به موافقت نامه مادرید ۱۸۹۱ و پروتکل
مادرید ۱۹۸۹ در شکل دهی به نظام مالکیت صنعتی ایران

به کوشش

اردشیر معظمی

پایان نامه

ارائه شده به تحصیلات تکمیلی دانشگاه شیراز به عنوان بخشی
از فعالیت های تحصیلی لازم برای اخذ درجه کارشناسی ارشد

در رشته‌ی

حقوق خصوصی

از دانشگاه شیراز

شیراز

جمهوری اسلامی ایران

ارزیابی کمیته پایان نامه ، با درجه‌ی: -----

دکتر محمدعلی خورسندیان، استاد یار بخش حقوق خصوصی.....
دکتر محمد امامی تلامی، دانشیار ، بخش حقوق خصوصی.....
دکتر سیروس حیدری، استادیار، بخش حقوق خصوصی.....

دی ماه ۱۳۸۸

تقدیم به:

پدر و مادر عزیزتر از جانم

سپاسگزاری

بسیار خشنودم که با استعانت از درگاه قادر متعال ، توانستم پایان نامه خود را جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد حقوق خصوصی به سر منزل مقصود برسانم لذا در این مجال لازم می داند کمال سپاس و امتنان خود را از اساتید ارجمند جناب آقای دکتر محمدعلی خورسندیان به عنوان استاد راهنما و جناب آقای دکتر حیدری و جناب آقای دکتر امامی تلامی به عنوان اساتید محترم مشاور و داور که همواره از کمک های بی دریغشان بهره مندی های لازم را برده ام به جای آورم .

امید است که نگارش این پایان نامه مطمح نظر اساتید گرامی واقع گردد و راهگشایی برای مطالعات بیشتر درخصوص مالکیت صنعتی و بالاخص علائم تجاری باشد .

چکیده

تأثیر الحاق ایران به موافقتنامه مادرید ۱۸۹۱ و پروتکل مادرید ۱۹۸۹ در شکل دهی به نظام مالکیت صنعتی ایران

به کوشش:

اردشیر معظمی

امروزه حقوق مالکیت معنوی به عنوان بخش جدیدی از نهاد مالکیت و مشتمل بر مالکیت صنعتی و ادبی و هنری برای حمایت از آثار ادبی، هنری، اختراعات، علائم تجاری، طرحهای صنعتی و غیره در سطح ملی و بین المللی مورد حمایت قرار گرفته است، در این راستا ایران در بعد ملی قوانین متعددی را وضع کرده و در بعد بین المللی نیز به موافقتنامه های مختلفی منجمله موافقتنامه مادرید ۱۸۹۱ و پروتکل مربوط به موافقتنامه مادرید ۱۹۸۹ ملحق شده است. این موافقتنامه و پروتکل مجموعه قوانینی هستند که می توان بموجب آنها علامت تجاری را در سطح جهانی ثبت و از آن حمایت نمود، بدین شکل که اشخاص حقیقی یا حقوقی دارای محل فعالیت، اقامتگاه و یا تابعیت در یک طرف متعاهد (منظور کشورها یا سازمانهای بین المللی عضو موافقتنامه یا پروتکل مادرید) می توانند در چهار چوب یک اظهارنامه به زبان انگلیسی یا فرانسه و بدون پرداخت هزینه های زائدی که در نتیجه ثبت علامت به صورت مجزا در هر یک از کشورها بر آنها تحمیل می شود علامت خود را ثبت و در عرصه بین المللی از آن حمایت کنند، با توجه به مراتب فوق الذکر و جایگاهی که علائم تجاری در نظام مالکیت صنعتی دارد و نقشی که موافقتنامه و پروتکل مادرید در روند ثبت بین المللی علامت و حمایت از آن در سطح بین المللی دارد در این پایان نامه به بررسی تأثیر الحاق ایران به موافقتنامه و پروتکل مادرید در شکل دهی به نظام مالکیت صنعتی ایران پرداخته شده است، با توجه به اینکه این امر خود مستلزم آگاهی و شناخت کامل نسبت به نظام مالکیت صنعتی ایران و قوانین داخلی مربوطه می باشند ابتدا به بررسی قوانین داخلی در خصوص علائم تجاری و سپس مقررات موافقتنامه و پروتکل مادرید پرداخته شده است. هدف از این بحث بیان جایگاه علامت تجاری در نظام مالکیت صنعتی و بررسی جایگاه و نقش موافقتنامه و پروتکل مادرید در نظام مالکیت صنعتی ایران و پاسخ به این پرسش است که الحاق ایران به موافقتنامه و پروتکل مادرید چه تأثیری در نظام مالکیت صنعتی ایران دارد، در این راستا اطلاعات به شیوه کتابخانه ای گرد آوری شده و سپس جهت دستیابی و پاسخ به سوال و هدف تحقیق، یافته های بصورت حقوقی تجزیه و تحلیل شده است.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱.....	مقدمه
۲.....	سئوال اصلی
۲.....	سئوالات فرعی
۳.....	تاریخچه بحث
۴.....	سازمان تحقیق

فصل اول : کلیات

۷.....	بخش اول : مالکیت و مالکیت معنوی
۷.....	گفتار اول : مالکیت و انواع آن
۷.....	الف)تعریف مالکیت
۹.....	ب)انواع مالکیت
۹.....	ب ۱)مالکیت اموال منقول
۹.....	ب ۲)مالکیت اموال غیر منقول
۱۰.....	ب ۳)مالکیت معنوی
۱۱.....	ج)مالکیت معنوی و انواع آن
۱۲.....	ج ۱) مالکیت صنعتی و تجاری
۱۲.....	ج ۲) کپی رایت
۱۲.....	گفتار دوم : مالکیت معنوی
۱۲.....	الف)تاریخچه مالکیت معنوی
۱۴.....	ب)اهداف مالکیت معنوی
۱۵.....	ج)اوصاف مالکیت معنوی
۱۵.....	ج ۱)عمومی یا خصوصی بودن حقوق مالکیت معنوی
۱۵.....	ج ۲)مالی یا غیر مالی بون حقوق معنوی

ج ۳) دینی یا عینی بودن حق مالکیت معنوی	۱۶
د) حق مالکیت معنوی در اسلام و کشورهای اسلامی	۱۷
ه) دیدگاه های فقها درباره حقوق مالکیت معنوی	۱۸
هـ ۱) آرای مخالفان حقوق مالکیت معنوی	۱۸
هـ ۱-۱) آیت الله لطف الله صافی گلپایگانی	۱۸
هـ ۱-۲) حضرت امام خمینی (ره)	۱۹
هـ ۲) آرای موافقان حقوق مالکیت معنوی	۱۹
هـ ۲-۱) آیت الله شاهرودی	۲۰
هـ ۲-۲) آیت الله محمد حسن مرعشی	۲۰
هـ ۲-۳) آیت الله سید محمد موسوی بجنوردی	۲۰
هـ ۲-۴) آیت الله ناصر مکارم شیرازی	۲۲
هـ ۲-۵) حضرت آیت الله سید علی حسینی خامنه ای	۲۲
هـ ۳) نتیجه گیری نظریات فقها	۲۳
بخش دوم : مالکیت صنعتی و تجاری و علائم تجاری و صنعتی	۲۳
گفتار اول : مالکیت صنعتی و تجاری	۲۳
الف) تعریف	۲۳
ب) تاریخچه	۲۴
ج) انواع	۲۶
د) هدف و اهمیت مالکیت صنعتی	۲۶
ه) ضرورت حمایت از مالکیت صنعتی	۲۷
گفتار دوم : علائم تجاری و صنعتی	۲۷
الف) تعریف	۲۸
ب) سابقه تاریخی	۲۹
ج) ضرورت حمایت از علائم تجاری و صنعتی	۳۰
د) انواع علامت تجاری و صنعتی	۳۱
ه) ویژگی ها	۳۳
و) کارکرد	۳۳
ز) اهداف	۳۵
ح) حقوق مالک علامت تجاری	۳۵
بخش سوم : مقررات داخلی و بین المللی در خصوص علائم تجاری و صنعتی	۳۶

گفتار اول: مقررات داخلی در خصوص علائم تجاری و صنعتی	۳۷.....
الف) قانون راجع به ثبت علامت تجاری ۱۳۰۴/۱/۹	۳۷.....
ب) قانون ثبت علائم و اختراعات ۱۳۱۰ و آئین نامه های آن	۳۷.....
ج) قانون تجارت الکترونیک مصوب ۸۲/۱۰/۲۴	۳۸.....
د) قانون ثبت اختراعات ، طرح های صنعتی و علائم تجاری ۱۳۸۶	۳۸.....
گفتار دوم: مقررات و معاهدات بین المللی برای حمایت از علائم تجاری و صنعتی	۳۹.....
الف) کنوانسیون پاریس برای حمایت از علائم تجاری و صنعتی مصوب ۱۸۸۳	
و اصلاحیه های آن	۳۹.....
ب) موافقتنامه مادرید راجع به ثبت بین المللی علائم تجاری مصوب ۱۸۹۱ و	
اصلاحیه های آن	۴۰.....
ج) پروتکل مربوط به موافقتنامه مادرید راجع به ثبت بین المللی علائم	
تجاری ۱۹۸۹	۴۰.....
د) موافقتنامه نیس در مورد طبقه بندی بین المللی کالاها و خدمات به	
منظور ثبت علائم	۴۰.....

فصل دوم: بررسی مقررات داخلی و بین المللی در خصوص علائم تجاری

بخش اول: بررسی مقررات قانون ثبت علائم و اختراعات ۱۳۱۰ و قانون ثبت اختراعات،

طرح های صنعتی و علائم تجاری ۱۳۸۶	۴۵.....
گفتار اول: مقررات مربوط به قانون ثبت علائم و اختراعات مصوب ۱۳۱۰	۴۵.....
الف) تعریف علامت تجاری و علائم تجاری مورد حمایت این قانون	۴۶.....
ب) حق استعمال و اختیاری بودن ثبت علامت تجاری و حمایت از علائم	
موسسات خارجی	۴۷.....
ج) علائم ممنوعه	۴۸.....
د) ثبت علائم تجاری و تقاضای ثبت	۵۲.....
ه) رد تقاضای ثبت علامت تجاری و چگونگی شکایت از رد	۵۳.....
و) اعتراض به ثبت قبل از ثبت	۵۳.....
ز) اعتراض به علائم ثبت شده	۵۳.....
ح) مدت اعتبار علامت و تجدید ثبت	۵۳.....
ط) نقل و انتقال علامت تجاری و واگذاری اجازه استفاده از علامت	۵۳.....
ی) تغییرات در علامت تجاری	۵۵.....
ک) طبقه بندی کالاها و خدمات	۵۶.....

ل)جدول مربوط به قانون ثبت علائم و اختراعات مصوب ۱۳۱۰ در یک نگاه.....	۵۷
گفتار دوم : مقررات قانون تجارت الکترونیکی مصوب ۸۲/۱۰/۱۷.....	۵۸
الف) قلمرو قانون تجارت الکترونیکی	۵۸
ب) حمایت از علائم تجاری در بست مبادلات الکترونیکی	۵۸
ج) تبلیغات بوسیله علائم تجاری در بستر مبادلات الکترونیک	۵۹
گفتار سوم :مقررات قانون ثبت اختراعات ، طرح های صنعتی و علائم تجاری مصوب ۱۳۸۶.....	۵۹
الف)تعریف علامت /علائم جمعی/نام تجاری	۶۰
ب)علائم ممنوعه	۶۲
ج)ثبت علامت	۶۲
د)اعتراض به ثبت قبل از ثبت	۶۳
ه)اعتراض به علامت ثبت شده (ابطال و لغو).....	۶۳
و)حقوق ناشی از ثبت علامت و قرارداد لیسانس	۶۴
ز)انتقال علامت	۶۵
ح)مدت اعتبار و تمدید آن	۶۶
ط)وظایف اداره مالکیت صنعتی و تصدی امور مربوط به مالکیت صنعتی	۶۶
ی)رسیدگی به اختلافات ناشی از اجرای این قانون	۶۶
ک)تعارض این قانون با معاهدات بین المللی.....	۶۷
ل)تعیین و تکلیف درآمد ارزی حاصل از اجرای مفاد کنوانسیونهای مربوط به ثبت بین المللی مالکیت صنعتی و تامین ارز مورد نیاز جهت ثبت بین المللی.....	۶۸
م)وضعیت علائم تجاری ثبت شده برابر با مقررات سابق	۶۸
ن) جدول مربوط به قانون ثبت اختراعات ، طرح های صنعتی و علائم تجاری مصوب ۱۳۸۶	
در یک نگاه	۶۹
بخش دوم :موافقتنامه مادرید	۷۰
گفتار اول :تشکیلات اداری مربوط به موافقتنامه مادرید	۷۰
الف)مجمع اتحادیه ویژه	۷۱
ب)دفتر و مدیر کل	۷۲
ج)امور مالی	۷۳
گفتار دوم :ثبت علامت مطابق با موافقتنامه مادرید	۷۴
الف) کشور مبدا.....	۷۴
ب)اداره مشترک برای چند کشور متعاهد	۷۴

ج) تقاضا برای ثبت بین المللی علامت	۷۵
د) تاریخ ثبت بین المللی	۷۵
ه) محدود کردن قلمرو حمایت و درخواست گسترش قلمرو حمایت	۷۵
و) رد حمایت	۷۶
ز) صرف نظر کردن از حق حمایت در یک یا چند کشور	۷۶
ح) تقلیل فهرست کالاها و خدمات و جایگزینی یک کالا به جای کالای دیگر	۷۶
ط) هزینه ها	۷۷
ی) اطلاع عموم از ثبت علامت	۷۷
ک) آثار ثبت بین المللی	۷۸
ل) اعتبار و استقلال ثبت بین المللی	۷۸
م) تجدید ثبت	۷۸
ن) انتقال علامت	۷۹
س) ابطال ثبت	۷۹
گفتار سوم : مقررات عمومی مربوط به موافقت نامه مادرید	۷۹
الف) الحاق یا تصویب موافقتنامه	۷۹
ب) لازم الاجرا شدن	۷۹
ج) الحاق به اسناد پیشین	۸۰
د) اجرای اسناد پیشین	۸۰
ه) لغو	۸۰
و) امضاء ، زبان و وظایف نگهدارنده سند	۸۱
ز) مقررات انتقالی	۸۱
بخش سوم : پروتکل مربوط به موافقتنامه مادرید	۸۲
گفتار اول : تشکیلات اداری مربوط به پروتکل مادرید	۸۲
الف) مجمع اتحادیه ویژه	۸۳
ب) دفتر و مدیر کل	۸۴
ج) امور مالی	۸۴
گفتار دوم : ثبت علامت مطابق با پروتکل مربوط به موافقتنامه مادرید	۸۴
الف) طرفهای متعاقد	۸۴
ب) اداره مشترک برای چند کشور متعاقد	۸۴
ج) تقاضا برای ثبت بین المللی علامت	۸۵

- د) تاریخ ثبت بین المللی علامت ۸۶
- ه) اثر سرزمینی و درخواست گسترش قلمرو حمایت ۸۶
- و) رد حمایت و بی اعتمادی قلمرو حمایت در ارتباط با بعضی از طرفهای متعاقد ۸۷
- ز) جانمایی ثبت بین المللی به جای ثبت ملی یا منطقه ای ۸۸
- ح) هزینه ها ۸۹
- ط) اطلاع عموم از ثبت بین المللی ۹۰
- ی) اعتبار و استقلال ثبت بین المللی ۹۰
- ک) تغییر در مالکیت ثبت بین المللی ۹۱
- ل) تبدیل ثبت بین المللی به تقاضا نامه های ملی یا منطقه ای ۹۲
- م) تجدید ثبت بین المللی ۹۲
- ن) آثار ثبت بین المللی ۹۲
- س) ثبت موضوعات خاص در دفتر بین المللی ۹۳
- گفتار سوم: مقررات عمومی مربوط به پروتکل مادرید ۹۳
- الف) حمایت از موافقتنامه مادرید ۹۳
- ب) اصلاح موادی از پروتکل ۹۴
- ج) عضویت و لازم الاجرا شدن ۹۵
- د) لغو ۹۶
- ه) امضاء ، زبان و وظایف نگهدارنده سند ۹۷
- بخش چهارم : علل الحاق ایران به موافقتنامه و پروتکل مادرید و ویژگی های هر یک و مقایسه پروتکل با موافقتنامه ۹۸
- الف) علل تصویب و الحاق به موافقتنامه مادرید و پروتکل مادرید ۹۸
- ب) ویژگی موافقتنامه مادرید ۹۹
- ج) ویژگی ها و اهداف پروتکل مادرید و مقایسه آن با موافقتنامه مادرید ۱۰۱
- د) جدول مربوط به مقایسه موافقتنامه مادرید ۱۸۹۱ و پروتکل مربوط به موافقتنامه مادرید ۱۰۴
- ۱۹۸۹ در یک نگاه ۱۰۴
- نتیجه گیری ۱۰۶

- منابع و ماخذ

- منابع فارسی ۱۱۱
- منابع انگلیسی ۱۱۴

مقدمه

حقوق مالکیت معنوی که در واقع زائیده فکر و اندیشه و هنر بشر است امروزه از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. دارایی‌های معنوی مانند اموال منقول و غیر منقول نیست تا حمایت از آن به آسانی ممکن باشد چرا که آثار ادبی و هنری، اختراعات و اکتشافات، علائم و اسامی تجاری و صنعتی وقتی که در کشوری پدید می‌آیند با طرق ارتباطی نوین و رسانه‌های همگانی در مدت زمانی اندک به سایر کشورها راه پیدا می‌کنند، در واقع حقوق مالکیت معنوی توانایی درنوردیدن مرزها را دارد که این مسئله وجه تمایز این نوع از مالکیت با سایر انواع آن می‌باشد، لذا کشورهای مختلف جهت حمایت از این نوع از مالکیت قوانینی را در سطح ملی و بین‌المللی وضع کرده‌اند تا در سطح ملی و بین‌المللی از این شاخه از مالکیت حمایت کنند تا مبادا حقوق مالک اثر ادبی و یا هنری، مخترع و صاحب علامت تجاری و صنعتی پایمال شود و اشخاص بدون اذن و رضایت آنها از حقوق آنها سوء استفاده کنند و یا موجبات اضرار به آنها را فراهم آورند.

حقوق مالکیت معنوی در دو شاخه عمده مالکیت ادبی و هنری و مالکیت صنعتی و تجاری قرار می‌گیرد، حمایت از این دو شاخه از مالکیت معنوی امری ضروری است. حقوق مالکیت صنعتی در واقع حقوقی است که در نتیجه تلاش و فعالیت تجاری و یا صنعتی تاجر یا صاحب صنعت حاصل می‌گردد. یکی از مصادیق حقوق مالکیت صنعتی، علائم تجاری و صنعتی است که ضرورت حمایت از آن زمانی آشکار می‌گردد که شخصی حقیقی یا حقوقی با سعی و تلاش فراوان موفق به عرضه کالا یا خدماتی مرغوب و مطلوب تحت نام یا علامت تجاری خاصی شده باشد و پس از طی چند سال به شهرتی رسیده است که شاید دیگر اشخاص در جامعه از چنین شهرت و محبوبیتی برخوردار نباشند در این زمان حمایت حقوقی از چنین اشخاصی ضرورت می‌یابد تا از سویی از ضرر و زیان آنان جلوگیری نماید و از سوی دیگر ضمن برقراری نظم و آرامش در نظام اقتصادی و مبادلات، امنیت سرمایه‌گذاری را فراهم نماید. از طرف دیگر حمایت حقوقی از علائم تجاری و صنعتی مزایای فراوانی برای مصرف‌کنندگان در بر خواهد داشت زیرا در این صورت امکان شناسایی کالاهای اصل از تقلبی فراهم می‌گردد و مصرف‌کنندگان می‌توانند با اطمینان وارد بازار مبادلات شده و اجناس مورد نظر خود را تهیه نمایند. و اگر در این زمینه، قانونی جهت حمایت از حقوق این اشخاص وجود نداشته باشد چه بسا

حقوقشان مورد تعرض قرار گیرد و در نتیجه نه تنها باعث ضرر و زیان شخص می‌شود بلکه موجب ضرر و زیان جامعه نیز خواهد شد چرا که علاوه بر اینکه نظم و آسایش عمومی جامعه را مختل نموده است موجب شده است تا سرمایه‌گذاران سرمایه‌های خود را از صنعت و تجارت دور کرده تا مورد تعرض قرار نگیرند. همچنین عدم حمایت از این اشخاص به ضرر مشتریان نیز هست چرا که آنها نیز نمی‌دانند که آیا آن کالایی که همواره تحت نام و علامت تجاری مشخص خریداری می‌کردند اصل است و یا تقلبی! که این تردیدها سبب می‌شود که آن مؤسسه تجاری یا صنعتی بسیاری از مشتریان خود را از دست بدهد لذا با توجه به ارزش زیادی که آفریده‌های صنعتی و تجاری و کشاورزی از لحاظ فردی و اجتماعی دارد و نقشی که این آفریده‌ها در توسعه صنعت و تجارت و اقتصاد بشری چه در سطح ملی و چه در سطح بین‌المللی ایفاء می‌کنند کشورها برای حمایت از حقوق این اشخاص به وضع قوانین در سطح ملی و بین‌المللی پرداخته‌اند و سعی در یکسان‌سازی قوانین مربوط به حمایت از مالکیت صنعتی و خصوصاً علائم تجاری و صنعتی دارند تا از طریق ثبت بین‌المللی علامت در سطح بین‌المللی از حقوق صاحب علامت حمایت کرده و از هرگونه تعرض آن را مصون بدارند.

سؤال اصلی

الحاق ایران به موافقتنامه مادرید ۱۸۹۱ و پروتکل مادری ۱۹۸۹ چه تاثیری در شکل دهی به نظام مالکیت صنعتی ایران دارد؟

سئوالات فرعی

- ۱- جایگاه مالکیت معنوی در حقوق چگونه است؟
- ۲- ضرورت حمایت از مالکیت معنوی چیست؟
- ۳- مصادیق مالکیت معنوی چیست؟
- ۴- خصوصیات حقوق مالکیت معنوی چیست؟
- ۵- آیا فقهای اسلام حقوق مالکیت معنوی را پذیرفته‌اند؟
- ۶- جایگاه مالکیت صنعتی در حقوق مالکیت معنوی چگونه است؟
- ۷- ضرورت حمایت از مالکیت صنعتی به عنوان شاخه‌ای از حقوق مالکیت معنوی چیست؟
- ۸- جایگاه علامت تجاری کجاست؟
- ۹- ضرورت حمایت از علامت تجاری چیست؟

- ۱۰- اهداف علامت تجاری چیست ؟
- ۱۱- حقوق مالک علامت تجاری چیست ؟
- ۱۲- شیوه ثبت علامت مطابق موافقتنامه چگونه است ؟
- ۱۳- شیوه ثبت علامت مطابق پروتکل به چه شکل است ؟
- ۱۴- تشکیلات اداره کننده مربوط به موافقتنامه و پروتکل به چه شکل است ؟
- ۱۵- به عضویت در آمدن کشورها و سازمانهای بین المللی در موافقتنامه و پروتکل مربوطه به چه شکل است ؟
- ۱۶- علل تصویب و الحاق به موافقتنامه و پروتکل مادرید چیست ؟
- ۱۷- ویژگی های عمده موافقتنامه مادرید کدامند ؟
- ۱۸- ویژگیهای مخصوص به پروتکل مادرید چیست ؟
- ۱۹- اهداف پروتکل مادرید و تفاوت آن با موافقتنامه مادرید چیست ؟

تاریخچه بحث

باتوجه به جایگاه حساس حقوق مالکین صنعتی و تجاری و علیالخصوص علائم تجاری و صنعتی در روابط اقتصادی و اجتماعی در سطح بین المللی و سوء استفاده های بسیاری که در سطح بین المللی در این خصوص به عمل می آمد ضرورت تأسیس قراردادی که به گونه ای اختصاصی به این موضوع بپردازد امری مسلم و قطعی بود لذا اولین قرارداد برای حمایت از مالکیت صنعتی و تجاری و کشاورزی تحت عنوان قرارداد پاریس در سال ۱۸۸۳ میلادی به تصویب رسید اما از آنجا که این موافقتنامه به صورت ماهوی از مالکیت صنعتی حمایت می کرد لذا موافقتنامه مادرید در سال ۱۸۹۱ به تصویب رسید که بر مبنای آن یکسری قوانین و مقررات جهت ثبت بین المللی علامت تجاری ارائه گردید که از این پس اگر علامتی تابع این موافقتنامه ثبت شود در کشورهای عضو موافقتنامه به طور همزمان مورد حمایت قرار می گیرد اما با توجه به مشکلاتی که موافقتنامه مادرید داشت در سال ۱۹۸۹ پروتکل مادرید به تصویب رسید که طی آن مشکلات موجود در موافقتنامه رفع گردید و کشورهای بیشتری به آن ملحق گردیدند از دیگر موافقتنامه ها در این خصوص می توان از موافقتنامه نیس سخن به میان آورد که در این موافقتنامه به طبقه بندی کالاها و خدمات پرداخته شده است که در واقع این طبقه بندی کالاها و خدمات همگام با موافقتنامه و پروتکل مادرید است چرا که برای ثبت بین المللی علامت به شیوه مادرید می بایستی مشخص کرد که آن کالا یا خدمات در کدام طبقه از طبقات این موافقتنامه قرار دارد.

لازم به ذکر است که کشور ایران برای حمایت از مالکیت صنعتی و علیالخصوص علائم

تجاری و صنعتی به تمامی این موافقتنامه‌ها ملحق شده است. اینک باتوجه به اینکه علائم تجاری و صنعتی به عنوان یکی از مهمترین مصادیق مالکیت صنعتی می‌باشد و موافقت‌نامه و پروتکل مادرید نقش بسیار مهمی را جهت ثبت و حمایت بین‌المللی از علائم تجاری و صنعتی ایفاء می‌کند لذا در این پایان‌نامه علاوه بر شیوه ثبت علامت طبق سیستم مادرید به تأثیر الحاق ایران به این موافقت‌نامه و پروتکل در جهت پیشرفت و شکل‌دهی به نظام مالکیت صنعتی ایران پرداخته خواهد شد.

سازمان تحقیق

متاسفانه نظام مالکیت صنعتی و به ویژه علائم تجاری و صنعتی در ایران از زمان به رسمیت شناخته شدن توسط دولت ایران در سال ۱۳۰۴ و سپس سال ۱۳۱۰ تا سالها آنچنان که باید مورد توجه اساتید و صاحب‌نظران قرار نگرفت ولی با توجه به گذشت زمان و مقتضیات زمانی در دهه های اخیر اساتید، دانشجویان و نظریه پردازان بسیاری به تحقیق و بررسی در این خصوص پرداختند و کتابها و مقالات بسیاری نیز در این راستا تألیف شد .

از جمله کسانی که تحول مهمی را در نظام مالکیت معنوی و به ویژه مالکیت صنعتی به وجود آورده ، آقای دکتر سیدحسن میرحسینی در کتاب مقدمه ای بر حقوق مالکیت معنوی است که پس از بیان مباحث کلی در خصوص مالکیت معنوی به میان مسائل مربوط به مالکیت صنعتی و مالکیت ادبی و هنری پرداخته اند همچنین ایشان کتاب فرهنگ حقوق مالکیت معنوی را در دو جلد به نگارش در آورده اند . از دیگر اساتیدی که در خصوص این موضوع گام موثری برداشته اند جناب دکتر اسدالله امامی هستند که در کتاب حقوق مالکیت معنوی به بیان مسائل مربوط به مالکیت معنوی پرداخته اند ، همچنین آقای دکتر منصور پرونوری نیز در کتاب حقوق مالکیت معنوی در دادگاه علامت تجاری و اختراعات با توجه به سمتشان که سالها قاضی مربوط به علائم و اختراعات بودند این کتاب را بر مبنای پرونده های ارجاعی و احکام صادره تهیه و تدوین نموده اند ، اما تنها تالیفی که به صورت مستقل در خصوص حقوق مالکیت بر علائم تجاری تالیف گردیده متعلق به آقای دکتر عبدالحمید شمس تحت عنوان حقوق مالکیت بر علائم تجاری و صنعتی است . آقای نصرالله دوستی نیز در کتاب راهنمای ثبت شرکتهای تجاری به شیوه ثبت علامت به طور کاربردی پرداخته اند و مراحل آن را بیان نموده اند .

علاوه بر این کتابها که فوقاً به آن ها اشاره شد که بیشتر در بیان مالکیت معنوی به مساله مالکیت صنعتی و سپس علائم تجاری پرداخته اند ، اساتید و دانشجویان بسیاری در این خصوص مقالات و پایان نامه هایی به قلم نگارش در آورده اند که از جمله این اشخاص آقای

دکتر نورالدین امامی هستند که در فصلنامه رهنمون در مقاله ای تحت عنوان «حقوق معنوی پدید آورنده» نظریات فقها را در خصوص مالکیت معنوی گردآوری نموده اند .

جناب دکتر هرمز فروچی نیز از دیگر اشخاصی هستند که در پایان نامه مقطع دکتری تحت عنوان «حق مالکیت علامت تجاری» به مسائل مربوط به علائم تجاری پرداخته اند ، همچنین آقای محمدرضا جعفری در پایان نامه خود تحت عنوان نظام حقوقی علائم تجاری و صنعتی در ایران و معاهدات بین المللی در دانشگاه امام صادق و آقای شروین مشایخی در پایان نامه کارشناسی ارشد خود به بررسی مقررات بین المللی حاکم بر علائم تجاری با مطالعه تطبیقی جنبه های تجاری حقوق مالکیت فکری (TRIPS) و نظام ثبت بین المللی مادرید در دانشگاه آزاد واحد تهران مرکز به صورت کلی به بیان مسائل مربوط به علائم تجاری و بررسی مقررات داخلی و بین المللی مربوط به علائم تجاری پرداخته اند .

علاوه بر کتابها و مقالاتی که فوقاً به آن ها اشاره شد کتابها و مقالات دیگری نیز در خصوص مالکیت معنوی تهیه و تنظیم شده است که ذکر تمامی آنها در این مجال ممکن نیست لذا از ذکر آنها خودداری می شود . با این حال ، تحقیق مستقلی که در خصوص مالکیت صنعتی و علائم تجاری و صنعتی باشد و با توجه به موافقتنامه و پروتکل مادرید نظام مالکیت صنعتی ایران را مورد تحقیق و بررسی قرار داده باشد صورت نگرفته است .

در این پایان نامه به ترتیب مطالب زیر بررسی شده است:

در فصل اول که به کلیات اختصاص یافته در بخش اول به تعریف مالکیت و انواع آن - انواع و اهداف و اوصاف مالکیت معنوی - نظرات فقها در خصوص مالکیت معنوی پرداخته شده است و در بخش دوم به تعریف، و بیان مسائل مربوط به مالکیت صنعتی و علامت تجاری و در بخش سوم مقررات داخلی و بین المللی در خصوص علائم تجاری و صنعتی که ایران در بعد ملی به تصویب رسانده یا در صحنه بین المللی به آن ها ملحق شده است مورد مطالعه و بررسی قرار گرفته است.

فصل دوم : که به بررسی مقررات داخلی و بین المللی در خصوص علائم تجاری اختصاص یافته است در بخش اول در ۳ گفتار به بررسی مقررات داخلی در خصوص علائم تجاری پرداخته شده که گفتار اول مربوط به بررسی مقررات قانون ثبت علائم و اختراعات سال ۱۳۱۰ و گفتار دوم مربوط به بررسی مقررات قانون تجارت الکترونیکی مصوب ۱۳۸۲ و گفتار سوم به بررسی مقررات قانون ثبت اختراعات ، طرح های صنعتی و علائم تجاری است در بخش دوم از این فصل نیز در ۳ گفتار و به بررسی مقررات مربوط به موافقتنامه مادرید پرداخته شده است بدین شکل که در گفتار اول تشکیلات اداری ، در گفتار دوم شیوه ثبت علامت مطابق با موافقتنامه مادرید و در گفتار سوم به مقررات عمومی مربوط به موافقتنامه پرداخته شده است . در بخش سوم از فصل دوم نیز در ۳ گفتار به بررسی مقررات پروتکل مربوط به موافقتنامه مادرید پرداخته شده است بدین شکل که در گفتار اول تشکیلات اداری مربوط به پروتکل و در

گفتار دوم شیوه ثبت علامت مطابق با پروتکل و در گفتار سوم مقررات عمومی مربوط به پروتکل بیان گردیده است . در بخش چهار این فصل علل الحاق ایران به موافقتنامه و پروتکل مادرید و ویژگیهای عمده هر یک و مقایسه آن دو با یکدیگر بیان گردیده است .
در نهایت نیز نتیجه تحقیق بیان گردیده است که امید است مطمح نظر اساتید گرامی واقع گردد .

شیراز - سال ۱۳۸۸
اردشیر معظمی